

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C121 – OND10**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 11 februari 2010

INHOUD

Interpellatie van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over administratieve vereenvoudiging in het onderwijs en de beleidsaanbevelingen uit het jaarverslag 2008 van het Agentschap voor Onderwijsdiensten	3
Met redenen omklede motie	7
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het invoeren van een zogenaamde leermunt	7
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over integratie op en via school	9
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de ondertiteling van film	11
Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de werkings-toelage aan de Universiteit Hasselt voor het jaar 2010	14
Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het weigeren van stageplaatsen voor studenten van allochtone afkomst in het hoger onderwijs	
Vraag om uitleg van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over discriminatie bij het vinden van een bedrijfsstageplaats voor studenten hoger onderwijs	17
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het WIP (werkgelegenheids- en investeringsplan), en dit naar aanleiding van het actualiteitsdebat in het Vlaams Parlement van 6 januari 2010 dienaangaande	21
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de overstap tussen deeltijdse en voltijdse loopbaanonderbreking	23

■

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert**Interpellatie van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over administratieve vereenvoudiging in het onderwijs en de beleidsaanbevelingen uit het jaarverslag 2008 van het Agentschap voor Onderwijsdiensten**

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, dames en heren, iedereen die in de onderwijssector werkt of ermee te maken krijgt, zal het onderschrijven: de onderwijsregelgeving is zonder twijfel complex te noemen. Het is dan ook een goede zaak dat de onderwijsadministratie heel wat initiatieven ontplooit om aan elke doelgroep van belanghebbenden de juiste, begrijpbare informatie aan te bieden. We denken dan aan Edulex, Wetwijs, de gids voor leerkrachten, de verschillende elektronische nieuwsbrieven enzovoort. Goed voorlichten, uitleggen en communiceren is één ding, de zaken bij de basis aanpakken en de regelgeving zelf vereenvoudigen lijkt mij echter ook heel belangrijk.

In het jaarrapport van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) – een bijzonder interessant jaarrapport – lezen we een aantal concrete aanknopingspunten daarvoor. Zo kan onder meer de regelgeving over de omkadering en werkingsmiddelen eenvoudiger, stelt het rapport. De versnippering van de gekleurde middelen – verschillende soorten omkadering en werkingsmiddelen – vormt een bijna onoverzichtelijk lappendeken. Meer vertrouwen in het eigen, zelfstandig beleidsvoerend vermogen van de schoolbesturen lijkt op zijn plaats. Dat citeer ik bijna letterlijk.

Ook de inzetbaarheidsregels zijn erg gecompliceerd. De te strenge regels inzake de bekwaamheidsbewijzen zorgen voor een grootschalige toepassing van het stelsel van ‘tijdelijk andere opdracht’ (TAO), een systeem dat eigenlijk bedoeld is als uitzonderingssysteem. Ter illustratie: in het schooljaar 2007-2008 bevonden 15.000 personeelsleden zich in deze uitzonderingssituatie. Dat bewijst de grote nood aan flexibiliteit die de scholen vragen.

De laatste jaren wordt er ook een toenemende versnippering vastgesteld van de aanstellingen van personeelsleden over verschillende scholen. Vanzelfsprekend heeft dit een sterke invloed op de aantrekkingskracht op jonge leerkrachten: enerzijds duurt het al relatief lang eer er enige werkzekerheid aan hen kan worden geboden, anderzijds is hun job steeds meer verdeeld in kleine pakketjes over verschillende instellingen, zo stelt het rapport.

Ook blijkt er nog heel wat overbodige, nooit toegepaste, verouderde regelgeving te bestaan die nog steeds niet officieel is opgeheven. Door de delegatie van de beslissingsbevoegdheid in een aantal concrete zaken van de minister aan de zelfstandige agentschappen stelt zich een fundamenteel probleem inzake rechtszekerheid. De administratie is bevoegd, en eigenlijk verplicht, de regelgeving correct toe te passen maar doet dit niet, lezen we in het rapport.

Tot slot concludeert ook AgODi dat de jaarlijkse aanpassingen aan het reglementair kader zorgen voor een steeds complexere, moeilijker leesbare en in omvang groeiende regelgeving; zowel voor de administratie zelf als voor de schoolbesturen en personeelsleden. Ook de termijn tussen de beslissing en de uitvoering is heel krap, in veel gevallen amper enkele maanden.

Minister, al de genoemde voorbeelden hebben eigenlijk slechts één kerngedachte, en dat is de noodzaak aan snellere, eenvoudiger en transparantere onderwijsregelgeving. Eén citaat wil ik u niet onthouden. “Gezien de noodzakelijkheid van een stipte, correcte en goede dienstverlening voor zijn klanten, en de zeer scherp gestelde performantienormen in de beheersovereenkomst, vraagt AgODi om een minder complexe reglementering en een tijdige bekendmaking van de nieuwe maatregelen”. Een vraag die ik als indiener van de resolutie inzake de ordentelijke en rechtszekere start van het schooljaar alleen maar kan onderschrijven.

Minister, welke initiatieven kunt u nemen om op termijn te komen tot een meer transparante en eenvoudige onderwijsregelgeving? Kunt u op korte termijn ter voorbereiding hiervan AgODi opdracht geven om alle, vanuit hun ervaring, overbodige, niet toegepaste, verouderde en niet nuttige informatie in kaart te brengen? Ziet u mogelijkheden om hierbij ook een beroep te doen op de dienst Wetsmatiging? Kan hierover eveneens worden overlegd met de sociale partners? Kunt u eveneens afspreken met de sociale partners hoe het overleg over nieuwe regelgeving en over aanpassingen aan de huidige regelgeving kan worden georganiseerd zodat een tijdige bekendmaking hiervan mogelijk is? Hoe zult u de commissie Onderwijs en het parlement hierbij betrekken en verder informeren?

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Voorzitter, minister, dames en heren, dit is natuurlijk een zeer interessant thema. Het is niet nieuw in de onderwijswereld. Er wordt dikwijls over de regelgeving geklaagd, al dan niet terecht. We weten allemaal dat het een vrij complex geheel is omdat ze tot stand komt na heel wat overleg. Er is overleg met alle partners en die verdedigen niet altijd dezelfde mening, waardoor men compromissen moet sluiten zodat de regelgeving over het algemeen eerder ingewikkelder wordt dan eenvoudiger.

Ik lees in het rapport dat de heer De Meyer aanhaalt ook het pleidooi voor meer autonomie voor de scholen. Ook dat is geen nieuw debat, mijn fractie is zeker bereid om daarover constructief te discussiëren. We moeten op voorhand afbakenen waar we met die autonomie naartoe willen en wat autonomie juist betekent. Willen we autonomie voor de scholen of autonomie voor de netten? De directeurs pleiten uiteraard vaak voor autonomie voor de scholen, maar dat is zeker niet voor iedereen het geval. Willen we dat bijvoorbeeld ook op inhoudelijk vlak en op het vlak van personeelsbeleid? Betekent dat dan dat we bereid zijn om de ingewikkelde personeelsregelgeving drastisch te vereenvoudigen en over te schakelen naar een enveloppefinanciering voor het personeel? Of gaat dat dan weer te ver? Dit maar om u aan te geven dat het een zeer interessant, maar ook een vrij complex debat is.

We moeten ook zelf weten waar we naartoe gaan. In de passage uit het jaarverslag die de heer De Meyer aanhaalt, wordt er bijvoorbeeld ook gesproken over de gekleurde uren. Gekleurde uren maken het geheel inderdaad ingewikkelder, maar zelf zijn we vaak ook vragende partij voor gekleurde uren. De voorbije maanden is het pleidooi voor mentoren hier vaak aan bod gekomen. Terecht, maar dat gaat ook weer over gekleurde uren. We moeten weten wat we willen: ofwel pleiten we voor meer autonomie, en dan kan dat heel wat consequenties hebben, ofwel doen we dat niet.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, collega's, vanochtend verscheen in De Morgen een artikel over het feit dat een op drie schooldirecteurs voortijdig afhaken. Dat heeft volgens mij ook te maken met de werkdruk op de directeurs. Die werkdruk wordt inderdaad voor een groot stuk gegenereerd door de administratieve overlast. Dat is een bijzonder spijtige zaak, want uit onderzoek is gebleken dat de directie van een school een kritische succesfactor is voor de school en vaak een zeer grote impact heeft op de schoolresultaten van de kinderen.

Daarom, minister, vind ik dat dit zeer zorgvuldig moet worden bekeken. Misschien moet aan de dienst Wetsmatiging, die ook instaat voor reguleringssimpactanalyses (RIA's), gevraagd worden om de regelgeving eens te bekijken.

In het algemeen pleit ik ervoor om over te stappen van preventieve controle naar een meer ex-postcontrole. Preventieve controle betekent dat men alles op voorhand wil vatten in regeltjes, om alles te voorkomen. De ex-postaanpak houdt in dat men meer vertrouwen en autonomie geeft aan de actoren in het veld. Het enveloppesysteem dat mevrouw Vanderpoorten aanhaalt, is daar een voorbeeld van. Je zegt aan scholen: dat is de enveloppe, dat moet je besteden om die doelstelling te behouden, en ex post word je daarop geëvalueerd. Je legt dus niet alles vast in vooraf uitgeschreven regeltjes. Dat is een filosofie die ook meer in meer in Europa wordt aangehangen, omdat men ook in Europa die regeldruk begint te ervaren. We

moeten eens debatteren over hoe we dat ook in het onderwijs meer kunnen invoeren, opdat die regeldruk zou afnemen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, zowel AgODi als alle andere agentschappen en het departement zelf hebben de basisopdracht om vanuit hun ervaring voorstellen te formuleren om overbodige, niet toegepaste, verouderde en nutteloze wetgeving weg te werken. Dat is inherent aan een moderne administratie. Daarenboven nemen wij ook specifieke initiatieven. Ik denk aan wat soms in onderwijsdecreten gebeurt, namelijk dat er juridisch-technische vereenvoudigingen worden opgenomen. U hebt evenwel gelijk, mevrouw Vanderpoorten, wanneer u zegt dat het sluiten van compromissen het er niet altijd gemakkelijker op maakt.

Er zijn twee belangrijke voorafgaande stappen gezet wat betreft de vereenvoudiging van de wetgeving. De Vlaamse Regering heeft een ontwerpbesluit goedgekeurd dat heel de regelgeving rond het secundair onderwijs coördineert. Dat is alvast een basisstap: dat alle wetgeving die overal verspreid is, gecoördineerd wordt. We hebben intussen het advies van de Raad van State gekregen. Dat wordt nu verwerkt. Op die manier zullen de toegankelijkheid en de gebruiksvriendelijkheid van de wetgeving verhoogd worden. Dat is niet alleen goed om nadien te kunnen vereenvoudigen, maar ook om heel de hervorming van het secundair onderwijs goed voor te bereiden.

We hebben ook de principebeslissing genomen voor de kwalificatie van het hoger onderwijs. De administratie is nu bezig met de voorbereidingen om dat te kunnen opstarten. Ook daar is het opzet dat, als er later aanpassingen gebeuren, je dat gemakkelijker kunt doen vanuit een gecoördineerde tekst dan vanuit verspreide teksten.

Verder hebben we afgesproken dat er één Vlaams syndicaal statuut zal komen. Nu bestaat er een heel versnipperde regelgeving. Ik heb net het eisencahier van de vakbonden voor de nieuwe cao's ontvangen. In de toekomst zullen we één Vlaams syndicaal statuut maken, waardoor we opnieuw sterk kunnen vereenvoudigen.

Voorzitter, het aspect van de ontkleuring van middelen is opgenomen in het regeerakkoord. We moeten nu bekijken hoe we dat doen. Naar aanleiding van de bespreking van de beleidsnota heb ik al duidelijk aangegeven dat we meer met doelstellingen kunnen werken en dat het belangrijk is om resultaten te zien, om dan op basis daarvan meer te controleren op welke wijze het belastinggeld wordt besteed. Hoe het wordt besteed, is dan eerder een zaak van de autonomie van de scholen, maar toch moeten we in dat proces voldoende kwaliteitsdoelstellingen opleggen. Ik ben helemaal niet tegen dat debat op zich, maar het zal niet evident zijn. We merken tegenstellingen op het terrein, ook tussen leerkrachten en directies, en dan heb ik het nog niet over vakbonden en koepels. Ook in scholen zelf zijn leerkrachten en directies het daar niet over eens. Sommige mensen vragen me om niet te ontkleuren, anderen wel. Er is dus niet zo heel veel eensgezindheid over.

Gisteren nog hebben we het gehad over de planlast. Toen is de ronde van 'Zeg het hem zelf' begonnen in Aalst. Heel wat leerkrachten hadden het daarover. Als ik dan doorvraag, blijkt dat helemaal geen door de overheid opgelegde planlast te zijn. Heel veel planlast waarover leerkrachten zich terecht zorgen maken, wordt gevraagd door scholen, directeurs en koepels, niet door de overheid. Ik heb dat ook moeten ontdekken, maar het is wel zo. Mijnheer Bouckaert, het is belangrijk dat we dat in het achterhoofd houden als we het daarover hebben.

Mijnheer De Meyer, het is inderdaad wenselijk tot een soort structureel plan van aanpak te komen. Ik zal dat op de agenda van de beleidsraad Onderwijs zetten, om met de administratie te bekijken hoe we dat kunnen doen. Ik wil echter meteen het enthousiasme temperen. We moeten de komende legislatuur heel veel dingen doen. We moeten prioriteiten stellen. De administratie heeft maar een beperkt aantal mensen. We zijn terecht ambitieus geweest in het regeerakkoord, maar het zijn vaak dezelfde mensen die ook die wetgeving moeten vereenvoudigen. De dienst Wetsmatiging wil ik absoluut daarbij betrekken, net als de sociale

partners, want ook zij hebben belang bij een transparante en kwalitatieve regelgeving. Ook daar zullen we echter opnieuw op discussiepunten stuiten.

We hebben het al herhaaldelijk gehad over de proceduristappen in het besluitvormingsproces. Dat komt te vroeg voor dit schooljaar, dat al loopt. U weet dat dit me uitermate prikkelt, omdat al mijn voorgangers daar niet meteen in geslaagd zijn. Dat is geen verwijt aan hun adres, maar dat prikkelt me des te meer. Als we dat willen bereiken, heb ik het gevoel dat deze commissie, maar ook de koepels, de vakbonden, alle sociale partners en ook de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) hun besluitvormingsproces zullen moeten aanpassen en dat ook de termijnen zullen moeten worden aangepast. Mijnheer De Meyer, we zullen proberen ter zake de volgende jaren daadwerkelijk vooruitgang te boeken, zodat over nieuwe regelgeving tijdig wordt gecommuniceerd aan scholen, centra en instellingen.

Mijnheer de voorzitter, ik zal het parlement inlichten, maar ik kijk uiteraard ook uit naar voorstellen die het parlement ter zake zelf doet.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, ik wil eerst even ingaan op het betoog van mevrouw Vanderpoorten. Dit is inderdaad geen zwart-witkwestie. Grotere autonomie houdt risico's in en daarmee alleen lossen we het probleem zeker en vast niet op. Ik geef een voorbeeld. Onlangs hebben we het rapport van het Rekenhof over de omkadering in het secundair onderwijs gelezen. Ik heb dat nog niet ten gronde bestudeerd, maar heb toch al even snel de conclusies bekeken. Ik wil dit dus voort bestuderen, maar de conclusies hebben me niet meteen erg enthousiast gemaakt. Ze kwamen erop neer dat de rijken rijker worden. Er gaat extra omkadering, via overheveling, naar de derde graad aso, om daar studierichtingen met weinig leerlingen in stand te houden. Dat is geen uitstekend voorbeeld van het gebruik van autonomie door de scholen. Dit moet nog worden verfijnd, en daar zullen we zeker en vast de gelegenheid toe hebben. Mevrouw Vanderpoorten heeft echter gelijk dat dit een genuanceerde kwestie is.

Minister, ik pleit er vooral voor om, in de woorden van het rapport zelf, "de overbodige, niet toegepaste, verouderde en niet nuttige informatie in kaart te brengen en eventueel af te schaffen". Mijns inziens vergt dat weinig studiewerk voor uw diensten. Ze melden dit reeds in het rapport, wat betekent dat ze over die informatie beschikken. Het is zaak daarover bij ons en u te rapporteren en duidelijk te maken wat ze precies bedoelen met die uitspraak.

U hebt gelijk als u zegt dat er al een aanzet tot een structurele aanpak is, door de coördinatie van een aantal wetsteksten. Daarmee ga ik volledig akkoord, maar we moeten verder gaan. Deze interpellatie is eigenlijk een uitnodiging om die stappen te zetten. Ik wil echter verder gaan dan een eenmalige interpellatie ter zake. Ik hoop dat we dit kunnen opvolgen. Ik begrijp dat diverse partijen van meerderheid en oppositie zich ertoe verbinden om hier voort werk van te maken. Ik maak dat ook op uit uw antwoord.

Voorzitter, ik zal dan ook een met redenen omklede motie indienen, waarin we uitdrukkelijk die structurele aanpak vragen. We zullen het parlement vragen dat goed te keuren, zodat dat punt voort kan worden opgevolgd in deze commissie, in samenspraak met de minister en zijn administratie.

De voorzitter: Mijnheer De Meyer, ik herinner u eraan dat het rapport van het Rekenhof ook op de agenda van deze commissie staat. Die discussie zal dan ook wel aan bod komen.

Minister, wanneer zou het ontwerpbesluit met betrekking tot de coördinatie voltooid zijn?

Minister Pascal Smet: Ik denk dat dat over 2 maanden klaar zal zijn. Het hangt af van hoe men het advies van de Raad van State zal verwerken. De regering heeft het goedgekeurd en opgestuurd naar de afdeling Wetgeving van de Raad van State. Dat advies hebben we ontvangen. Nu moet dat worden verwerkt en gaat het opnieuw naar de regering. Dan wordt het in principe goedgekeurd. Het is een kwestie van enkele weken.

De voorzitter: Dan kunnen wij erover beschikken.

Minister Pascal Smet: Van zodra het in orde is wel.

De voorzitter: Het is een besluit, en dat moet hier niet worden gestemd.

Minister Pascal Smet: Dat weet ik nog niet. Een van de suggesties van de Raad van State is om aan het parlement te vragen om de coördinatie te laten bekrachtigen. We moeten nagaan of we dat gaan doen. Dan is er geen enkele discussie over.

De voorzitter: Er kunnen geen inhoudelijke wijzigingen gebeuren aan een coördinatiebesluit. Het is een puur technische coördinatie.

Minister Pascal Smet: Als je coördineert, kom je al eens tegenstrijdigheden tegen. Dan moet je wel een optie nemen. We moeten nog nagaan of we het besluit al dan niet ter bekrachtiging aan het parlement gaan voorleggen.

De voorzitter: En dan wordt het hier wel bediscussieerd.

Minister Pascal Smet: Uiteraard.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer De Meyer werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het invoeren van een zogenaamde leermunt

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Voorzitter, minister, collega's, onlangs vernam ik dat een bepaalde school een project had ontwikkeld om leerlingen met leerachterstand te laten bijwerken door andere leerlingen, het zogenaamde peer-tutoringsysteem. Het project bestond erin om leerlingen die effectief leerproblemen hadden, een aantal munten te geven. Met die munten konden ze hulp bij huistaken, opdrachten en examens, kopen van collega-leerlingen. Die munten konden later worden omgezet in bijvoorbeeld toegangsbewijzen voor voorstellingen, culturele voorstellingen, cinematickets of iets dergelijks.

Ik ben niet enthousiast voor dat soort hulp, vooral omdat er heel wat andere voorbeelden zijn van hulp aan leerlingen met leerachterstand die veel meer steun en aandacht verdienen. Zo is er bijvoorbeeld een project van de lerarenopleiding in Limburg, waar de studenten, vooral van het derde jaar, hulp bieden aan leerlingen met achterstand. Er is ook het project De Katrol uit Oostende en Gent, dat steun geeft aan leerlingen met een taalachterstand, via de ouders dan wel.

Ik ben bezorgd om het eerste soort project, maar heel enthousiast over het tweede soort. Ik weet dat de mensen van De Katrol contact hebben gehad met minister Smet om te vragen of dat op de een of andere manier kan worden verankerd.

Minister, bent u op de hoogte van dit project, zowel van de eerste soort als van de tweede soort? Zo ja, ziet u een meerwaarde in een vorm van betalen van medeleerlingen, want daar komt het toch op neer? Wat is de stand van zaken van het onderhoud dat u hebt gehad met de mensen van De Katrol om dit project eventueel te verankeren?

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Gisteren had ik een vergadering in Gent met onderwijzers. Ik heb daar ook gehoord over die leermunt. Dat heeft ook een andere naam. In de sociale sector bestaat een systeem met bonnetjes die vrijwilligers kunnen inwisselen. Waar ik van schrok, is dat studenten in de plaats van leermunt drie papers zouden maken, maar dat studenten die niet zo goed mee zijn, maar twee papers moeten maken. Zelfs dat konden ze daarmee afkopen. We moeten dat toch eens goed bekijken. Het gebeurde in een andere school in Gent. Een medestudent helpen moet op een andere basis gebeuren dan door het afkopen van papers.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik ben op de hoogte van dit project. Het is een experiment in het Gentse Atheneum Wispelberg, in samenwerking met Netwerk Vlaanderen en de stad Gent. Het experiment is geen geïsoleerd project, maar loopt parallel met een ruimer proefproject in de Gentse wijk het Rabot, waarbij verschillende buurtorganisaties samenwerken aan een project rond buurzorg.

Elke school heeft de pedagogische vrijheid om een eigen beleid te ontwikkelen, ook inzake de manier waarop ze leerlingen met leermoeilijkheden begeleidt. Het behoort tot die vrijheid om, als onderdeel van dit beleid, ervoor te opteren om een beloningsbeleid in te voeren voor leerlingen die een engagement opnemen dat ten goede komt van de school en de medeleerlingen.

Op dit ogenblik experimenteert men in het Atheneum Wispelberg op kleine schaal, met de bedoeling om in september 2010 op schoolniveau te starten. Belangrijk lijkt mij dat het experiment wordt doorgesproken met alle betrokkenen, leerlingen, ouders en leerkrachten, en dat de begeleiding van leerlingen met leermoeilijkheden niet exclusief wordt toevertrouwd aan medeleerlingen, maar dat het een onderdeel is van een ruimer schoolbeleid ter zake. Het experiment moet goed begeleid worden. De verdere implementatie wordt voorafgegaan door een kritische evaluatie. Bij het project in het Atheneum Wispelberg is er een grote betrokkenheid van de pedagogische begeleidingsdienst en ondersteuning door de universiteit van Gent, door de professoren Valcke en Van Keer.

U hebt gelijk dat het belangrijk is dat het project niet vertrekt vanuit een louter mercantiel lucratief motief. Op basis van de informatie waarover ik beschik, is dit in het project-Leermunt niet het geval. Leermunt beoogt uitdrukkelijk sociale doelstellingen, zoals het met elkaar in contact brengen van leerlingen. Het is mij niet onmiddellijk duidelijk hoe pestgedrag zou kunnen ontstaan uit muntdrang, aangezien de munten een beloning voor positief gedrag en inzet zijn. Ik weet ook dat gespecialiseerde kinderpsychiaters en anderen niet per se tegen een beloning zijn als middel, zolang dit maar op een correcte en genuanceerde manier wordt gebruikt. Dat lijkt me hier wel het geval te zijn.

Ik heb het in mijn beleidsnota ook over de tutoringprojecten. Ik ben naar De Katrol in Oostende geweest. Overall in Vlaanderen maken die initiatieven nu opgang waarbij studenten uit het hoger onderwijs op een gestructureerde manier jongeren en kinderen ondersteunen bij hun schoolloopbaan. Deze zogenaamde student-tutoringprojecten vinden plaats thuis, op school, in een kleine groep of in een een-tot-eenrelatie.

Daarom werd de voorbije jaren een partner gevonden in de Koning Boudewijnstichting (KBS), die met haar fondsen een stimulans gaf aan dergelijke projecten. De KBS kreeg vanuit Onderwijs en Vorming de opdracht om bestaande initiatieven te inventariseren, de ondersteuning voor een tiental projecten te continueren – het gaat dan over trajectbegeleiding en middelen –, onderzoek te doen naar de effectiviteit van student-tutoringinitiatieven, en succesfactoren of randvoorwaarden in kaart te brengen die effectiviteit bevorderen.

Intussen leverde de KBS een verkennende en een verdiepende studie af die online te vinden is op de website van de KBS. Ze toont aan dat student-tutoring een zinvol antwoord kan bieden

op een aantal uitdagingen die centraal staan in een gelijkeonderwijskansenbeleid voor zover ze aan een aantal kwaliteitscriteria voldoen.

Omdat de resultaten van het onderzoek in mei 2009 beschikbaar werden, kon een verankering in de regelgeving van de meest aangewezen kwaliteitsstandaarden niet meer tijdig gebeuren. Via regelgeving kunnen de kwaliteitscriteria en overeenkomstige evaluatiestandaarden namelijk worden verankerd waarmee tutoringinitiatieven minimaal moeten werken om gesubsidieerd te worden vanuit het ministerie van Onderwijs. Ik wens dat legistische werk deze regeerperiode degelijk vorm te geven.

Dit schooljaar heb ik de ondersteuning met coaching en financiering via de KBS opnieuw verzekerd. De projecten zullen de kwaliteitscriteria die de studie naar voren geschoven heeft verder implementeren, bij wijze van toetsing. Ik zal rekening houden met het VLOR-advies van november 2008 en met de onderzoeksbevindingen van de KBS om een structurele financieringsgrond voor student-tutoringprojecten uit te werken.

Ik ben een absolute voorstander. Dat is ook de reden waarom we die projecten in de beleidsnota hebben ingeschreven. Het betreft immers voordelen voor iedereen. Het is een win-winsituatie voor de ouders omdat er op die manier meer betrokkenheid is bij de school. Het is een win-winsituatie voor de leerlingen omdat ze op die manier worden ondersteund. Het is een win-winsituatie voor de leerkrachten omdat zij een beetje ontlast worden. Het is een win-winsituatie voor studenten die een lerarenopleiding volgen en op die manier leren om te gaan met de realiteit op het terrein. Het is een mooi voorbeeld van solidariteit tussen mensen waarbij de ene mens de andere helpt. Het is dan ook een heel mooi project dat we de volgende jaren structureel zullen verankeren.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Ik vind dit een heel positieve evolutie. Ik blijf wel een beetje bezorgd over het leermuntsysteem. Het wordt ondersteund en gevolgd door de pedagogische begeleiding, wat dan wel weer een geruststelling is. Ik veronderstel dat daar ook een conclusie aan gekoppeld zal worden die we te gepasten tijde te lezen zullen krijgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over integratie op en via school

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Zowel in onze samenleving als in het onderwijs moet het de bedoeling zijn te streven naar integratie met wederzijds respect voor elkaars eigenheid. We verwachten dat mensen van allochtone afkomst zich integreren in onze maatschappij, maar anderzijds prediken wij respect voor ieders cultuur en gedachtegoed. Dat staat ook duidelijk geschreven in de vakoverschrijdende eindtermen. Het komt op verschillende vlakken in ons onderwijs ook regelmatig ter sprake.

Uit een verslag over vakoverschrijdende eindtermen blijkt dat leraren het heel belangrijk vinden om te werken aan burgerzin en het respect voor elkaar. Ze beschouwen het als een voldoening als dat ook lukt. In onze Vlaamse scholen worden vooral in het lager onderwijs projecten uitgewerkt waarbij, zeker in gemengde klassen, aandacht wordt gevraagd voor elkaars cultuur. Die cultuur wordt uitgelegd en wordt bijvoorbeeld door uitstappen beter in de kijker gezet.

Ik was dan ook verbaasd toen ik vernam dat er een probleem was gerezen in een school in het Antwerpse. In deze school werd tijdens de lessen wereldoriëntatie aandacht besteed aan een

land waar een aantal kinderen van afkomstig was. Er werd kennis gemaakt met de geschiedenis van dat land en met de traditionele gerechten, met de godsdienst en met de culturele verschillen met België. Het ging in dit geval over Marokko. De kinderen bezochten ook een moskee.

Op een bepaald moment werd dit project onder politieke druk stopgezet. Dit zorgde zowel bij de leerkrachten als bij de leerlingen zelf voor heel wat ontgoocheling en onbegrip. Dit was in plaats van een goede ervaring een slechte ervaring.

Dit eenmalige, recente geval is van dien aard dat ik het belangrijk genoeg vond om hier vragen te stellen. Minister, hebt u weet van dit voorval en van eventuele andere voorvallen? Acht u het belangrijk genoeg om dit voorval aan te grijpen en eventueel terloops een gesprek te hebben met de onderwijsverstrekkers? Zou het geen goed idee zijn om dergelijke zaken in de toekomst te vermijden, bijvoorbeeld door ze in het schoolreglement ter sprake te brengen? Scholen en schoolbesturen kijken ook uit naar steun en vragen zich af hoe ze in dergelijke situatie het best reageren.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Ik wil mij aansluiten bij de bedenkingen van mevrouw Vanderpoorten. Als dit gebeurt in een school, in het kader van de integratie, dan is dit een zeer negatief signaal voor onze samenleving. We kunnen dat niet zo laten. Ook de vragen die ik straks samen met mevrouw Meuleman zal stellen, hebben met onze samenleving te maken en met de manier hoe wij naar onze samenleving kijken. Onderwijs speelt daarin een zeer grote rol. Ik ben verontwaardigd.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik heb via de media dit voorval vernomen. In concreto blijkt in het vijfde leerjaar van de Gemeentelijke Basisschool van Wommelgem de laatste les van een tweemaandelijks project rond Marokko in november 2009 te zijn afgelast, na klacht van een gemeenteraadslid van het Vlaams Belang. Dit gemeenteraadslid is tevens grootouder van een kind in de betrokken klas.

Het lijkt mij niet aangewezen om op basis van één voorval een groot overleg te gaan organiseren. Ik heb er alsnog vertrouwen in dat politieke mandatarissen zich bewust zijn van de context waarin scholen werken. Scholen dienen de eindtermen na te streven en dienen de goedgekeurde leerplannen te volgen. Binnen deze marges beschikt elke school over een zeer grote vrijheid om eigen projecten uit te werken. Zo kan een project rond Marokko perfect passen binnen diverse eindtermen wereldoriëntatie en leergebiedoverschrijdende eindtermen, zoals omgaan met verschillen, respect en waardering opbrengen voor anderen. Het is de verantwoordelijkheid van elk schoolbestuur, desgevallend in samenwerking met de pedagogische begeleiding, om hiervoor de juiste werkvormen te zoeken. Het is niet aan de politici, ook niet aan de minister van Onderwijs, om deze pedagogische vrijheid te beknotten.

Het project rond Marokko loopt al enkele jaren in de betrokken school en heeft nooit eerder aanleiding gegeven tot klachten. Indien iemand van oordeel zou zijn dat een bepaalde school het verbod op politieke activiteiten schendt door de inhoud van bepaalde projecten, dan dient daarover klacht ingediend te worden bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur.

Laat mij wel zeggen dat projecten als deze, over Marokko of Turkije, heel belangrijk zijn in een scholencontext en dat ik de scholen daartoe zou willen aanmoedigen. We leven nu eenmaal in een realiteit waarin mensen van elders gekomen zijn. Zij hebben bepaalde wortels, maar op een gegeven ogenblik hebben hun ouders ervoor gekozen om hier hun anker uit te werpen. Dat gebeurde in het begin op onze uitnodiging. Het is heel belangrijk dat we om te beginnen onszelf leren kennen, maar wij moeten ook de andere leren kennen, zijn geschiedenis, oorsprong en achtergrond. Zo kun je meer begrip opbrengen voor elkaar en voor de verschillen, en kun je elkaar sterker maken en overstijgen. Als scholen projecten maken over

thuislanden waar veel kinderen in de klas vandaan komen, dan is dat een heel goede evolutie. Dat is een zaak van maturiteit, volwassenheid en betrokkenheid bij de samenleving. Wij moeten samenleven: wij delen dan misschien niet het verleden, maar wij hebben een gemeenschappelijke toekomst. Wij kunnen uit dat verschillende verleden leren en op basis daarvan een gemeenschappelijke toekomst bouwen.

Mevrouw Vanderpoorten, ik ben het er absoluut mee eens dat scholen dergelijke projecten opstellen. Dat is, zolang het niet op een naïeve manier gebeurt en zolang je alle aspecten aan bod laat komen, wijs. Wij kunnen dat aanmoedigen. Ik moet echter niet aan de scholen opleggen dat ze het moeten doen. Maar ik vind wel dat ik vanuit het beleid, als minister van Onderwijs, het signaal kan geven dat ik dat belangrijk vind. Dat is dan bij deze gebeurd.

Het lijkt mij niet evident om dergelijke voorvallen via het schoolreglement te vermijden. Het schoolreglement regelt vooral de relatie tussen school en ouders. Het gaat hier om een politiek mandataris die tegelijk grootouder is. Dat lijkt me dus niet evident. Wel is het zo dat men daar bij het uitleggen van het pedagogisch project in het schoolwerkplan aandacht aan kan besteden. Het is misschien niet slecht om dat te doen: op die manier weten de ouders duidelijk wat de doelstellingen zijn van specifieke projecten en wat ermee beoogd wordt.

Voorzitter, het is jammer dat dit voorval gebeurd is. Laat ons vooral hopen dat de scholen die het goed menen met onze samenleving en die dergelijke initiatieven opzetten zich er niet door laten afschrikken.

De voorzitter: Mevrouw Martens heeft het woord.

Mevrouw Katleen Martens: Voor alle duidelijkheid: het ging niet over de inhoud van het project, wel over de tijdsbesteding. Het project duurde een half trimester.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Minister, uw antwoord was heel duidelijk. Dank u.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mijn fractie is helemaal niet gekant tegen dergelijke initiatieven. Zoals de minister zegt, is het inderdaad van belang dat de leerlingen van elkaar weten waar ze vandaan komen om elkaar beter te leren begrijpen. Op zich genomen zijn dat goede initiatieven. Alleen mogen deze initiatieven de integratie niet overwoekeren. De minister heeft gezegd dat we een gemeenschappelijke toekomst moeten uitwerken. Deze gemeenschappelijke toekomst moeten we uitwerken met een gemeenschappelijke set van waarden en normen. Dat zijn de normen en waarden van de westerse beschaving. Het behoort ook tot de opdracht van de school om de regels van de gemeenschappelijke toekomst aan de leerlingen over te brengen. Er moet altijd een balans zijn tussen dergelijke initiatieven en de opdracht van de scholen om inderdaad aan integratie te doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de ondertiteling van film

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Vooreerst verontschuldigd ik me voor mijn laattijdige aankomst omdat ik op zoek was naar een parkeerplaats.

In de vorige legislatuur heb ik al verschillende vragen gesteld over de Nederlandstalige ondertiteling van films in de cinemazalen. Regelmatig krijg ik bericht van doven of slechthorenden die zich storen aan het feit dat ze door het ontbreken van Nederlandstalige ondertitels niet met hun partner of vrienden een gezellig avondje naar de cinema kunnen gaan

of maanden moeten wachten tot de dvd is uitgebracht om een Nederlandstalige film te kunnen bekijken.

Vaak wordt de inspanning wel geleverd om Nederlandstalige films naar het Frans of het Engels te vertalen aan de hand van ondertiteling. Ik heb ook al vaker verwezen naar de verwachtingen die ik ter zake koester van het Gentse Filmfestival dat toch deels met belastinggeld wordt gesubsidieerd. Bij mijn laatste vraag over dit onderwerp ontving ik een zeer positieve reплик betreffende de ondertiteling van dvd's. Via het beleidsplan van het Vlaams Audiovisueel Fonds of VAF is hier weer een belangrijke stap vooruit gezet voor de 800.000 slechthorende of dove Vlamingen.

Met betrekking tot de ondertiteling van films diende echter nog heel wat te gebeuren. Het is jammer dat er hier weinig oog voor is vanuit de sector zelf. Slechts sporadisch worden films Nederlandstalig ondertiteld en soms loopt het dan nog mis en is er ondanks de aankondiging toch geen Nederlandstalige ondertiteling. Blijkbaar moet men dat in de bioscoopzalen manueel aan- en afzetten. Om de een of andere reden wordt dat vergeten, terwijl wel was aangekondigd dat het beschikbaar zou zijn. De technicus is dat dan blijkbaar vergeten. De dove of slechthorende zit dan vol verwachting in de zaal. U begrijpt dat de ergernis dan ten top stijgt.

Ik denk dat de Vlaamse overheid hierin een belangrijke rol kan spelen, al zal het niet evident zijn om de distributeurs te vatten. De kostprijs voor de ondertiteling is blijkbaar hoog, maar er is nog altijd onduidelijkheid over de reden daarvoor. Heeft het te maken met een of ander monopolie? Het vertaalwerk wordt nu ook al gedaan voor de dvd's. Het is dus geen extra kost. Het is ook geen uitzonderlijk procedé, want films worden nu al vaak met Engelse of Franstalige ondertitels vertoond. Ondertiteling vormt blijkbaar geen probleem als het een andere doelgroep dan dove of slechthorende Nederlandstaligen betreft. Bovendien dient ook niet elke filmrol van Nederlandstalige ondertiteling voorzien te worden. Eén zaal of enkele vertoningen van de film met Nederlandstalige ondertiteling per cinemacomplex zouden volstaan.

Voormalig minister van Cultuur Anciaux beloofde onderzoek te doen naar de reële kostprijs en of er al dan niet andere mechanismes spelen waardoor Nederlandstalige ondertiteling tot op vandaag nog geen evidentie is.

Minister, bent u op de hoogte van deze problematiek en wilt u dit dossier opnemen? Hebt u weet van resultaten van verder onderzoek of gesprekken betreffende deze problematiek? Welke mogelijkheden ziet u om vooruitgang te kunnen boeken in dit dossier? Wat is de stand van zaken in verband met de digitalisering van de cinemazalen?

Op mijn laatste antwoord van maart 2009 heeft voormalig minister Anciaux geantwoord dat 100 op 500 zalen gedigitaliseerd waren. Ik wilde graag de huidige situatie kennen, en het resultaat van het voorstel van minister Anciaux in verband met subsidiëring om de overgangperiode te overbruggen, in afwachting van de volledige subsidiëring voor de bioscoopcomplexen.

De voorzitter: Mevrouw Martens heeft het woord.

Mevrouw Katleen Martens: Voorzitter, minister, dames en heren, ik ben niet echt met deze materie bezig, maar ik ben wel al aangesproken met de vraag of rechtstreekse tv-programma's niet kunnen worden ondertiteld, bijvoorbeeld het nieuws of Villa Politica. Hebt u daar al met de bevoegde minister over gesproken?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Toegankelijkheid is een van de kernthema's waarrond ik mijn gelijkemansbeleid uitbouw. Binnen dit kader wil ik de hindernissen wegwerken die de participatie van mensen met een beperking aan onder meer het sociaal-culturele leven in de weg staan. Dergelijke drempels kunnen fysiek zeer tastbaar zijn, bijvoorbeeld wanneer een

cinemazaal onbereikbaar is voor een rolstoelgebruiker. Maar ook het ontbreken van ondertiteling van films in de cinema of andere specifieke ondersteuning voor de vele Vlamingen die doof of slechthorend zijn, beschouw ik als een ernstige belemmering die deze mensen ervan weerhoudt te participeren. Het ontnemt hun het recht op zelfontplooiing en kan leiden tot gevoelens uitsluiting en zelfs discriminatie.

Zoals ik als strategische doelstelling in mijn beleidsnota heb verwoord, wil ik publieke informatie voor iedereen leesbaar en verstaanbaar maken. Het voorzien van ondertiteling bij Nederlandstalige films in de bioscoop of op dvd, sluit naadloos op dit voornemen aan. Mijn voorgangster heeft het pad reeds geëffend door de structurele financiering van de vzw Intro. Intro – u allen welbekend – heeft eind 2008 in Hasselt een toegankelijk filmfestival georganiseerd. De ondersteuning van doven en slechthorenden was hierbij veel ruimer dan uitsluitend ondertiteling. Er werd ook voorzien in ringleiding, in voelstoelen en in tolken Vlaamse Gebarentaal.

Dit jaar zorgt Intro voor ondersteuning bij het toegankelijk maken van het Filmfestival Gent, onder andere door ondertiteling van een selectie aan films. Daarnaast is in de Kinopolis in Gent permanent één zaal beschikbaar met ringleiding, die tijdens dit festival zeker zal worden ingezet. Op vraag van Intro zal een mobiele ringleiding worden ingezet in andere zalen.

Intro verricht zeer nuttig werk. Dat lijkt geen twijfel. Binnenkort start een politiek overleg over het transversaal doelstellingenkader dat momenteel, in het licht van de opencoördinatie-methode, wordt opgemaakt.

Voor wat betreft de specifieke problematiek van ondertiteling van de Nederlandstalige films, wil ik mijn rol als coördinerend minister ten volle opnemen. Ik ben ervan overtuigd dat de Vlaamse overheid, als belangrijke financiële partner van de Vlaamse filmindustrie, hier doorbraken moet kunnen realiseren. Ik zal in het bijzonder mijn collega bevoegd voor Cultuur aansporen om met het Vlaams Audiovisueel Fonds hierin meer initiatieven dan in het verleden te nemen. Idem dito voor mijn collega van Media om te kijken wat hij met bepaalde programma's kan doen.

Uiteraard is een coördinerend minister maar geloofwaardig als hij binnen zijn eigen functioneel beleid het goede voorbeeld geeft. We zullen aan de projecten gefinancierd door Gelijke Kansen vanaf deze legislatuur bijkomende toegankelijkheidsvoorwaarden opleggen. Zo wil ik dat de publieksmomenten in een toegankelijke omgeving worden georganiseerd, dat publicaties leesbaar zijn voor iedereen, en dat websites het AnySurferlabel dragen. Ik zal ook opleggen dat ieder audiovisueel product waarin gelijkekansenmiddelen worden geïnvesteerd, wordt voorzien van Nederlandstalige ondertiteling.

Ik zal binnen mijn bevoegdheden dus doen wat ik moet doen, en mijn collega's met het nodige enthousiasme aanporren – in de mate dat dat nodig zou zijn – om hetzelfde te doen binnen hun bevoegdheid. U zult dat ongetwijfeld ook doen, mevrouw Stevens.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Ik dank u voor uw antwoord, de minister. Als minister van Gelijke Kansen kunt u niet rechtstreeks ingrijpen in de sectoren Cultuur of Media, maar u kunt inderdaad een coördinerende rol opnemen. Ik ben blij dat u die taak ter harte neemt. Ik zal dat inderdaad zeker opvolgen en u ondersteunen in uw pogingen om uw collega's-ministers aan te porren.

Ik wil verder nog de VRT proficiat wensen met de ondertiteling van De Laatste Show. Dat is eindelijk gelukt. Dat betekent dat ik thuis geen echtelijke ruzies meer heb. Dank u wel.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de werkingstoelage aan de Universiteit Hasselt voor het jaar 2010

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, minister, mijn vraag om uitleg geldt niet alleen voor de Limburgse universiteit maar voor allemaal. Rector De Schepper van de universiteit van Hasselt heeft in zijn nieuwjaarstoespraak gezegd dat 2010 voor de universiteit op een minder gunstige manier begonnen is. Ze moet het dit jaar met ruim een half miljoen euro minder stellen dan vorig jaar.

De rector geeft aan dat die beslissing ten eerste te betreuren valt en dat ze heel hard aankomt, temeer daar in het regeerakkoord nog duidelijk stond vermeld dat de werkingsmiddelen met 10 percent zouden stijgen tegen het einde van de legislatuur. Amper een half jaar later blijkt dat de werkingstoelage van de Vlaamse Regering aan de universiteit niet wordt geïndexeerd in 2010, en mogelijk ook niet in 2011. De rector stelt dat dat zeer diep snijdt, vooral omdat de wedden van het personeel wel geïndexeerd zijn. Er is dus een permanent verhoogde loonlast, die niet wordt gevolgd door een overeenkomstige stijging van de financieringsmiddelen die de minister ter beschikking stelt van de universiteiten.

De rector wijst erop dat het niet om een eenmalige besparing gaat en dat ze structureel zullen moeten blijven besparen, wat volgens hem op termijn wellicht alleen maar kan door mensen niet te vervangen. En dat net op een moment dat de Vlaamse overheid steeds meer verwacht van haar universiteiten. Naast de klassieke taken goed onderwijs en fundamenteel onderzoek, zijn er ook heel veel nieuwe taken die de Universiteit Hasselt met heel veel enthousiasme wil opnemen. We denken daarbij aan toegepast onderzoek, dat een belangrijke bijdrage moet leveren aan de innovatie in het bedrijfsleven, de oprichting van de spin-offs, het aanbieden van levenslang leren, werkstudenten opvangen, de deelname van kansarme studenten stimuleren en noem maar op.

Minister, u zult begrijpen dat de Universiteit Hasselt een zeer belangrijke speler is in het Limburgse onderwijslandschap. Zij vervult daar ook een heel belangrijke rol als onderzoeksinstituut. Zo is de vertegenwoordiging van de Universiteit Hasselt in de commissies van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) maar liefst verzesvoudigd en nam de onderzoeksoutput voor het derde jaar op rij toe. De universiteit heeft dan ook ten eerste nood aan meer middelen, wil ze haar huidige werking kunnen continueren en wil ze kunnen bijdragen aan de creatie van een kennisintensieve, creatieve en duurzame economie.

In de verklaring van de Vlaamse Regering 2009-2014, 'Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden', lezen we: "We wenden het hoger onderwijs aan als motor voor innovatie en financieren het daarvoor. [...] De doelstelling is om de basisfinanciering voor het hoger onderwijs te verhogen van 1,2 percent tot het Europees streefcijfer van 2 percent van het Bruto Regionaal Product. [...] Daarom zetten we de inspanningen voort om het budget voor het hoger onderwijs substantieel te verhogen met een stijging van 10 percent in de komende periode." De beslissing tot niet-indexering van de werkingstoelage voor het jaar 2010 en mogelijk ook voor 2011 valt mijns inziens niet te rijmen met die doelstelling.

Minister, welke reden ligt aan de basis van de niet-indexering van de werkingstoelage aan de Universiteit Hasselt? Ik neem aan dat u zult repliceren dat het om algemene besparingsmiddelen gaat, maar we denken dat dit niet te rijmen valt met wat in de regeringsverklaring staat. Op welke manier kunt u zich verantwoorden voor het niet-nakomen van de in de regeringsverklaring opgenomen belofte om de werkingsmiddelen met 10 percent te laten stijgen? Wat met de begroting 2011? Vreest u niet dat, als men op dit elan verder gaat, de beloofde stijging van 10 percent op het einde van de legislatuur misschien maar net zal volstaan om wat men via deze besparing afneemt, achteraf te kunnen compenseren of teruggeven?

De Vlaamse Regering wil de universiteiten, wegens hun activiteiten in onderzoek en ontwikkeling, aanwenden als motor voor innovatie in de creatie van een kennisintensieve economie. Acht u de beslissing tot niet-indexering van de werkingsmiddelen niet in tegenstrijd met die doelstelling?

De voorzitter: Mevrouw Peeters, deze discussie is al voor een stuk gevoerd bij de begrotingsbespreking. Ik dacht dat het nu over de specifieke situatie in Hasselt zou gaan, maar dat was dus niet het geval.

Mevrouw Martens heeft het woord.

Mevrouw Katleen Martens: Mevrouw Peeters, zoals de voorzitter terecht opmerkt, is dit tijdens de begrotingsbespreking al door alle partijen naar voren geschoven. Ook wij hebben toen duidelijk gezegd dat we ons helemaal niet konden vinden in de niet-indexering van de werkingsmiddelen en hebben dat expliciet aan de kaak gesteld. We hebben toen ook gezegd dat hogescholen en universiteiten in een soort wurggreep worden gehouden. De minister fronste toen ook zijn wenkbrauwen. Ik heb er ook op gewezen dat de financiering en de centen niet mogen afhangen van een of andere vreemde norm, maar wel van de reële noden in ons onderwijsveld.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Als Limburger, en zeker als inwoner van de stad Hasselt, vond ik het toch de moeite om voor deze vraag naar de commissie Onderwijs te komen.

Minister, bij het nakijken van het dossier en het lezen van de verslagen van de begrotingsbespreking ben ik tot de vaststelling gekomen dat dit een algemene richtlijn is die wordt toegepast. Wij van de N-VA vinden het spijtig dat er moet worden bespaard op middelen, maar dat is nu eenmaal de realiteit. En ik ben er absoluut van overtuigd dat u zeker niet de Universiteit Hasselt aan het viseren bent, maar dat u dezelfde maatregelen ook in de andere onderwijsinstellingen treft.

Bij het nakijken van het dossier werd ik toch wat gerustgesteld. In de beleidsnota staat immers nog steeds dat de inspanningen worden voorgezet om het budget voor het hoger onderwijs in de komende regeerperiode substantieel te verhogen met 10 percent. Dat heeft mij al voor een stuk gerustgesteld. Al moeten we natuurlijk altijd de realiteit in het hoog houden.

Minister, ik heb nog een specifieke vraag over de Universiteit Hasselt. Twee jaar geleden is men daar begonnen met de opleiding bachelor in de rechten. In een artikel in de krant las ik dat men vóór april een aanvraag voor master in de rechten zou indienen. Die bacheloropleiding blijkt heel populair te zijn. Dit jaar had men 270 inschrijvingen. De kwaliteit is ook hoogstaand. We zullen wel moeten kijken naar de instroom en de uitstroom. Dat moet goed worden gemonitord.

Ik heb een vraag over die aanvraag voor de opleiding master in de rechten. Ik wil een uitspraak van gouverneur Reynders citeren: “De uiteindelijke beslissing voor de master in de rechten ligt bij de Vlaamse Regering, maar die is puur administratief. We zitten natuurlijk wel in een nieuwe legislatuur, maar ik neem aan de minister Pascal Smet de engagementen van zijn voorganger zal nakomen.”

Minister, is dit inderdaad een louter administratieve beslissing of vergt zo’n dossier toch een grondig nazicht? Wat is de stand van zaken?

De voorzitter: Mevrouw Jans, u haakt uw wagonnetje aan de trein van mevrouw Peeters. Mevrouw Peeters had het over het financiële aspect, u hebt het over een bijkomende opleiding. We zullen zien wat de minister daar wil over zeggen.

Mevrouw Lies Jans: Als de minister het antwoord vandaag niet kan geven, kan dat altijd schriftelijk gebeuren.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Peeters, alle vragen die u hebt gesteld, zijn aan bod gekomen tijdens de begrotingsbesprekingen. Dat is niet alleen voor de Universiteit Hasselt, maar voor alle universiteiten, en trouwens voor iedereen die op de een of andere manier door de Vlaamse overheid wordt gefinancierd. Het is een van de principes die we bij de regeringsvorming hebben afgesproken. We hebben dat heel duidelijk uitgelegd.

De UHasselt was daar perfect van op de hoogte. De reden waarom die indexering niet is gebeurd, is eenvoudig. De indexering van de werkingsuitkeringen wordt afgestemd op de evolutie van de gezondheidsindex. U weet dat die door de financiële en economische crisis erg laag tot zelfs negatief stond, en voor 2009 heel wat lager eindigde dan we bij de begrotingsopmaak 2009 hadden gepland en toegekend. We hebben uiteraard geen geld teruggevorderd, maar wel de indexering niet toegepast, wat op basis van het inflatieniveau te verklaren is. Voor 2010 hebben we de werkingsuitkeringen wel op hetzelfde niveau gehouden als in 2009 en dus niet verminderd.

De legislatuur loopt tot 2014, we hebben dus nog enige tijd om die 10 percent te halen. Het gaat om ongeveer 120 miljoen euro. Dat engagement hebben we genomen. Laten we hopen dat er in 2012 opnieuw voldoende budgettaire ruimte ontstaat. Dan moet u maar tegen uw partijgenoot, de federale minister, zeggen dat hij niet te begerig naar onze Vlaamse middelen mag kijken. Het hangt daar allemaal mee samen. Als u wilt dat we dat doen, moeten we onze middelen wel kunnen houden om onder andere die 10 percent aan de hogescholen en universiteiten te kunnen geven.

Ik wil ook nog wijzen op een kliksysteem, waar we in het kader van de besparingen niet aan toe gekomen zijn. Wanneer er in een referentieperiode een stijging is van 2 percent van het aantal studenten, zal er ook een navenante stijging zijn van de werkingsmiddelen. Aan het kliksysteem komen we dus niet. Aan de universiteiten en hogescholen hebben we beloofd om de wetgeving te vereenvoudigen waardoor ze minder planlast en allerlei verplichtingen hebben, en zo ook geld kunnen uitsparen, dat ze mogen behouden voor hun werking.

Mevrouw Jans, we zullen eerst de aanvraag afwachten, en dan behandelen. We hebben daar een commissie voor en die zal ongetwijfeld een mooi en gestoffeerd advies uitbrengen. Op basis daarvan zal ik, zoals het een minister die aan goed bestuur doet, betaamt, een beslissing nemen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Wat me een beetje zorgen baart, is dat u onmiddellijk verwijst naar 2012. We moeten er dus van uitgaan dat er ook voor 2011 geen indexering kan worden verwacht. Moet ik dat zo begrijpen?

Minister Pascal Smet: Dat weten de universiteiten en hogescholen. Ik hoop dat u hebt gemerkt dat, toen we de besparingen hebben aangekondigd voor 2010, we dat ook voor 2011 hebben gedaan.

Mevrouw Lydia Peeters: Als u het hebt over 10 percent tegen 2014, volstaat dat dan niet ruimschoots voor wat u in 2010 en 2011 afneemt?

Minister Pascal Smet: Mevrouw Peeters, ik wil u erop wijzen dat uw fractieleider tijdens de begrotingsbesprekingen heeft gezegd dat hij vond dat de Vlaamse Regering te weinig bespaart.

Mevrouw Lydia Peeters: Maar dan niet op het vlak van onderwijs.

Minister Pascal Smet: Het is natuurlijk gemakkelijk om te zeggen waar het niet moet, maar het moet wel ergens gebeuren. Ik begrijp ook wel de rol waar u in zit. Het is gemakkelijk om te zeggen dat we niet moeten besparen in Onderwijs, in Openbare Werken of in Welzijn,

maar we moeten wel veel meer besparen. Zo is het wel eenvoudig, maar u weet ook dat we in Onderwijs de besparingen hebben beperkt.

We leren onze kinderen in het onderwijs solidair zijn. Als de Vlaamse overheid een belangrijke inspanning moet doen, dan heeft Onderwijs ook een kleine inspanning gedaan, kleiner dan de andere domeinen, namelijk 0,8 procent van onze begroting, en 1,5 procent in 2011. Dat is niet leuk, en er zijn mensen die dat voelen. Ook voor een minister is het niet leuk om dat te doen, maar het parlement heeft dat ondertussen ook al beslist. Alle universiteiten en hogescholen weten dat al vele maanden, want we hebben die besparingen gedaan in overleg met alle actoren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het weigeren van stageplaatsen voor studenten van allochtone afkomst in het hoger onderwijs

Vraag om uitleg van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over discriminatie bij het vinden van een bedrijfsstageplaats voor studenten hoger onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: “Tijdens hun laatste jaar moeten de studenten van het departement Economisch Hoger Onderwijs stage lopen, maar de stageplaatsen van drie Marokkaanse studenten haakten op het laatste moment af. Wij denken dat hun afkomst daar voor iets tussen zat.” Dat zegt Bie Strypens van de Katholieke Hogeschool Leuven in De Standaard van 13 januari. Dit blijkt geen geïsoleerd incident te zijn. “Onze allochtone studenten stoten de laatste tijd wel vaker op die hindernis,” zegt zij tot besluit.

Minister, in onze kenniseconomie wordt het behalen van een hoger diploma met de dag belangrijker als toegangsticket tot de arbeidsmarkt. De in- en doorstroom van studenten van allochtone afkomst in het hoger onderwijs is op zich nog steeds dramatisch. Het Vlaams onderwijs kan dan al een ijzersterke reputatie hebben voor zijn kwaliteit, maar niet als het om gelijke kansen gaat. Dat staat in ‘De sociale staat van Vlaanderen 2009’ van de studiedienst van de Vlaamse Regering.

Om de deelname van jongeren uit kansengroepen aan het hoger onderwijs te stimuleren, neemt u diverse maatregelen om de toegang tot de professionele bacheloropleidingen te vergemakkelijken. Wat baat echter het stimuleren van de instroom als de uitstroom wordt bemoeilijkt of gehypothekeerd door incidenten zoals dat in Leuven? Hoe moet het dan wel verder met de doorstroom naar tewerkstelling? Als iemand een diploma behaalt, is het de bedoeling dat hij nadien ook aan het werk kan.

De drie laatstejaarsstudenten hebben gelukkig niet gefrustreerd afgehaakt, maar hebben zelf het heft in handen genomen en een spel ontworpen dat allochtone en andere jongeren met beperkte kansen op weg moet zetten richting hoger onderwijs. Het spel, in de vorm van een klassiek ganzenbord, zal trouwens door de Vlaamse Confederatie van Ouders en Ouderverenigingen verspreid worden in de secundaire scholen.

Minister, zijn er uit het verleden nog andere, gelijkaardige incidenten gekend bij het departement Onderwijs? Kunnen er concrete stappen gezet worden om dergelijke incidenten in de toekomst te vermijden? Kunt u aan minister Muyters die bevoegd is voor Werk vragen om ervoor te zorgen dat het bedrijfsleven wordt gesensibiliseerd voor een non-discriminatie houding in verband met stageplaatsen voor studenten van allochtone afkomst? Kan worden onderzocht of het spelmateriaal dat ontwikkeld is door de drie studenten, geschikt is om gebruikt te worden in het kader van het Aanmoedigingsfonds?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Mijn vraag sluit volledig aan bij die van mevrouw Pehlivan. Het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding heeft ons bevestigd dat het probleem omvangrijk is en zich dus niet beperkt tot de drie studenten waarvan sprake in het artikel. Er zijn veel meldingen waarbij niet altijd officieel klacht wordt ingediend. Die stap is vaak nogal groot. Het probleem is echter niet te onderschatten. Mevrouw Pehlivan heeft eveneens bevestigd dat de doorstroming van allochtone studenten naar het hoger onderwijs heel belangrijk is. Ik denk dan aan richtingen zoals verpleegkunde waar die problemen zich vaak voordoen en waar het ontzettend belangrijk is dat er meer kleur komt in die beroepen.

Bestaat er een alternatieve oplossing voor gevallen waarin studenten hun verplichte stage niet kunnen doen omwille van de onmogelijkheid om een stageplaats te vinden? Zijn er gevallen bekend waarin de student in kwestie zijn of haar einddiploma niet kon behalen omwille van het niet lopen van een stage?

Welke eventuele structurele oplossingen ziet u voor het probleem van de discriminatie bij het vinden van een stageplaats voor studenten? We moeten echt zoeken naar een oplossing gezien de omvang en het belang van dit probleem. Een mogelijkheid zou de anonieme sollicitatie via de school kunnen zijn. Een andere eventuele oplossing is het systeem waarbij de school een overeenkomst sluit met een aantal ondernemingen die zich ertoe verbinden om geen discriminatie toe te passen bij het toekennen van stageplaatsen en om het aan de school over te laten om de kandidaat-stagiair uit te kiezen waarvan het profiel het best overeenkomt met de vereisten van de onderneming. Dit systeem veronderstelt dat er een vertrouwensrelatie opgebouwd wordt tussen de school en de onderneming en dat de onderneming de door de school voorgestelde leerling niet weigert. Wat denkt u daarvan?

In het hoger vermelde, in de pers verschenen geval vonden de studenten zelf een oplossing door het ontwerpen van een educatief spel wat door de hogeschool aanvaard werd als vervanging voor de verplichte stage. Wat indien de school het door de studenten voorgestelde alternatief niet aanvaard zou hebben?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Pehlivan en mevrouw Meuleman, vooraleer ik op uw vragen antwoord, wil ik toch zeggen dat ik net als u geschokt was toen ik het nieuws over het wedervaren van die studenten hoorde.

Ik weet niet goed wat mij het meest frappeerde: het feit dat die drie studenten botweg op hun stageplaats geweigerd werden, of het fait divers-gehalte van die weigering in de berichtgeving erover. Daar moeten we ook eens over nadenken. Het feit leek immers enkel het nieuws te halen vanwege de verrassende wending die de studenten er uiteindelijk zelf aan gegeven hebben, en niet zozeer vanuit de verontwaardiging over de weigering. Onze samenleving en ook dit parlement moeten daar toch even bij stilstaan. Ik heb overigens respect voor het initiatief van de studenten. Het toont aan dat kinderen zich niet moeten laten ontmoedigen door tegenslagen in het leven maar daar juist sterker van moeten worden. Die drie Marokkaanse Vlamingen hebben de juiste weg gekozen.

In een andere krant, waar de verontwaardiging gelukkig wel uit het editoriaal bleek, heb ik, mevrouw Pehlivan, gisteren een gelijkaardig verhaal gelezen. Terwijl sommigen ervoor pleiten om verpleegkundigen uit Centraal- en Oost-Europa over te vliegen en snel bij te scholen om de krapte op onze arbeidsmarkt wat minder nijpend maken, vinden anderen dat we het ons blijkbaar kunnen permitteren om kandidaat-verpleegkundigen die landgenoot zijn de deur te wijzen, hoewel zij hun hele jeugd hier op de schoolbanken hebben gezeten en hier hun opleiding volgen. Dat begrijpt een normaal redelijk denkend mens toch niet?

Ik weet niet in welke mate dit geïsoleerde gevallen, dan wel courante praktijken zijn. Ik heb niet onmiddellijk weet van gelijkaardige incidenten in het verleden, maar die zullen er wel geweest zijn. Algemeen is het immers zo dat weinig mensen die op een of ander domein gediscrimineerd worden daadwerkelijk klacht indienen. Deze vaststelling geldt niet enkel voor Vlaanderen, maar voor heel Europa.

Universiteiten en hogescholen die één of meerdere stages in een opleiding inbouwen, hebben een verantwoordelijkheid om hun studenten ook daarin te begeleiden, zeker als die stages verplicht zijn. Die verantwoordelijkheid begint al bij het vastleggen van een goede stageplaats. Want zonder stageplaats, mevrouw Meuleman, en zeker als de stage verplicht is, kan een student simpelweg niet afstuderen.

Dat was een van de redenen waarom gemengde input-outputfinanciering in het hoger onderwijs werd ingevoerd. De financiering van de instellingen maakt de hogescholen en de universiteiten mede verantwoordelijk voor de begeleiding van hun studenten. Die financiering is er ook om het stagelopen überhaupt mogelijk te maken. Naast de morele en juridische verantwoordelijkheid krijgen de hogescholen en universiteiten hiervoor dus ook een financiële incentive.

Meestal geven de instellingen de studenten eerst de kans om zelf een stageplaats te zoeken. Lukt dat om een of andere reden niet, dan kan er vaak geput worden uit een aanbod van stageplaatsen. Dat gebeurt meestal zo. Verscheidene instellingen hebben daarvoor afspraken gemaakt of akkoorden gesloten met organisaties en ondernemingen waarmee ze heel vaak een vertrouwensband hebben opgebouwd. Die drie jongens van de Katholieke Hogeschool Leuven hebben zo een alternatieve stageplaats aangeboden gekregen, maar zij hebben dus voor een andere en evenwaardige invulling van hun praktijkervaring gekozen. Nogmaals chapeau, dat ze zich door die negatieve ervaring niet hebben laten ontmoedigen. Naar verluidt heeft ook de studente verpleegkunde van een andere stageplaats gebruik kunnen maken.

Let wel, ik vind niet dat we daar blij mee moeten zijn of daar vrede mee moeten nemen. Er kunnen goede redenen zijn om studenten een alternatieve stageplaats aan te bieden, maar in de gevallen waarover u mij interpelleert, moeten en kunnen we ons daar niet zomaar bij neerleggen.

In de overeenkomsten van de instellingen met ondernemingen en organisaties staat gelukkig al vaak, maar lang niet altijd, een verwijzing naar de beleidsteksten van de hogeschool of de universiteit rond diversiteit en non-discriminatie. Ik kan dit de instellingen niet opleggen, maar het zou wel goed zijn als ze dit zouden veralgemenen. En als ze, zoals de directeur van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding suggereerde, in die overeenkomsten een clausule zetten waarin de stageplaatsen zich algemeen verbinden tot het aanvaarden van de stagiairs die hun door de hogeschool of de universiteit toevertrouwd worden, en niet à la tête du client beslissen – deze zegswijze dient hier letterlijk te worden genomen.

Aangezien het om overeenkomsten gaat, betekent dit ook een bewust akkoord van de organisatie of onderneming die de stageplaatsen aanbiedt. Het bewust onderschrijven van die visie rond diversiteit en non-discriminatie lijkt me beter, ook voor de kwaliteit van de stages, dan een anonieme kandidaatstelling van een stagiair waarmee de stageplaats dan toch niet zo gelukkig blijkt. Het heeft bovendien het voordeel dat zij, als de universiteit of hogeschool vaststelt dat organisaties of ondernemingen weigeren, zelf gemakkelijker klacht kunnen indienen. De drempel is toch lager voor een universiteit of hogeschool. Zij kunnen meer druk zetten op de organisaties die weigeren.

Vanuit mijn bevoegdheid als minister van Gelijke Kansen wil ik de hogescholen en universiteiten ook vragen om discriminaties van studenten beter te documenteren. Ik denk hierbij aan alle mogelijke discriminaties die vallen onder het decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid.

Relatief weinig mensen die gediscrimineerd worden, leggen effectief een klacht neer. In deze context vind ik dat stagebegeleiders en studenten beter de weg moeten vinden naar de meldpunten discriminatie die we op dit moment in iedere centrumstad aan het installeren zijn. U weet dat we op dit moment in elf van de dertien centrumsteden zo'n meldpunt hebben. De meldpunten hebben niet de bedoeling iedereen voor de rechter te halen, zij hebben ook een heel belangrijke bemiddelingsfunctie. Zij moeten problemen kunnen oplossen, maar ook signaleren en samenwerken met, bijvoorbeeld, de sociale inspectie.

Uiteraard zal ik collega Muymers hierover aanspreken, hij beschikt over instrumenten om de diversiteit op de werkvloer te bevorderen en discriminatie tegen te gaan. Denk maar aan de diversiteitplannen, de sectorconvenants en de Inspectie Werk en Sociale Economie.

Tussen de Inspectie Werk en Sociale Economie, de cel Gelijke Kansen in Vlaanderen en het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding is er bijvoorbeeld een samenwerkingsovereenkomst rond de afhandeling van klachten of meldingen betreffende arbeidsgerelateerde discriminatie. Voor arbeidsgerelateerde meldingen die binnen de Vlaamse bevoegdheid vallen, contacteren de meldpunten Discriminatie de Inspectie Werk en Sociale Economie, die dan vervolgens de meest gepaste instrumenten kan inzetten. Ik wil niet voor mijn beurt spreken, maar het lijkt me geen al te grote stap om ook de stages daarbinnen te laten vallen.

Ik wil met een positief verhaal eindigen. Ik heb het spelmateriaal zelf nog niet gezien, maar uit de beschrijving leid ik af dat het goed bruikbaar is bij allerlei initiatieven die draaien rond de overgang van secundair naar hoger onderwijs. Dergelijke projecten of initiatieven passen inderdaad perfect in het Aanmoedigingsfonds.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Ik steun de visie die de minister als minister van Gelijke Kansen hier tentoonspreidt. Ik dring er in ieder geval op aan om zo vlug mogelijk met minister Muymers aan tafel te gaan zitten, en ook met scholen en universiteiten om echt werk te maken van het registreren van het aantal gevallen. Dan zal ook directer op de situatie kunnen worden ingespeeld.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik ben ook blij met het antwoord van de minister dat aantoonde dat hij de verontwaardiging deelde. Ik had ook het gevoel dat aan de essentie was voorbijgegaan, en dat heeft me ook geïnspireerd tot mijn vraag. Het is intussen ook in zekere mate rechtgezet in de verdere berichtgeving. Ik ben ook blij dat de minister inderdaad de oplossing zal steunen die naar voren is geschoven. Hij kan ze inderdaad niet opleggen, maar ik hoop dat hij de nodige maatregelen zal nemen en dat meer hogescholen zoiets zullen toepassen. Ook het beter monitoren van de minister is een goed idee.

De heer Boudewijn Bouckaert: Naar aanleiding van dit voorval is er al gezegd dat de afkomst daar voor iets tussenzit. Maar er is geen onomstotelijk bewijs geleverd. Dat moeten we opmerken. We mogen niet te snel culpabiliseren.

Mijn fractie is voorstander van integratie via arbeid, dat is het Amerikaanse model, en niet via een pamperebeleid, het Europese model. Daarom is het ook bijzonder erg als er systematisch stageplaatsen zouden worden geweigerd aan nieuwe Vlamingen. Ik wil daar zeer duidelijk in zijn. Het is juist via de arbeidsmarkt dat de integratie voornamelijk moet plaatsgrijpen. Voorts is er een algemeen tekort aan stageplaatsen in het onderwijs. Het deeltijds beroeps-onderwijs leidt tot een tekort aan stageplaatsen. De zaak lost men niet op door verplichtingen, sancties en culpabilisering maar vooral door dialoog.

Met de bedrijven en de instellingen die stageplaatsen organiseren moet er in gesprek worden gegaan. Er moet duidelijk gemaakt worden dat er van discriminatie geen sprake kan zijn. Als ze weigeren, moeten ze daarvoor goede redenen opgeven.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Ik wil u toch even tegenspreken, vooral als een bepaalde leraar een uitspraak doet. Hij beschikt over meer informatie dan wij. Hij zegt immers dat het drie studenten van Marokkaanse afkomst waren en alle drie met een Marokkaanse naam. Als de jongeren zich zelfs nog niet hebben aangeboden, kan ik alleen maar besluiten dat ze op basis van hun naam zijn gediscrimineerd. Het gebeurt gewoon. Ze kregen zelfs de kans niet om zich aan te bieden en te verdedigen. Ik wil niet zomaar aan deze feiten voorbijgaan.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik heb een bedenking bij de uitspraak dat een pamperbeleid een Europees model is van integratiebeleid. Daar moeten we een andere keer eens serieus op ingaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het WIP (werkgelegenheids- en investeringsplan), en dit naar aanleiding van het actualiteitsdebat in het Vlaams Parlement van 6 januari 2010 dienaangaande

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Op 6 januari 2010 was er inderdaad een actualiteitsdebat over het werkgelegenheids- en investeringsplan (WIP) van de Vlaamse Regering. U was daar niet aanwezig, maar de materie onderwijs was daar eigenlijk ook niet aanwezig. Het ene heeft misschien met het andere te maken. Er werden geen vragen over gesteld en er werd niets over onderwijs gezegd, juist omdat u niet aanwezig was. Het verwonderde me wel, want een performant onderwijssysteem biedt natuurlijk wel een ongelooflijk belangrijke link naar werkgelegenheid.

Als ik het WIP lees, en meer specifiek het gedeelte ‘Toekomstgericht competentiebeleid’, valt het mij op dat de aan onderwijs gerelateerde doelstellingen uit dit plan niet stroken met de prioriteiten die u ter gelegenheid van de begrotingsbesprekingen heb geuit. Ik lees: “Via het onderwijsaanbod inspelen op de transformaties die onze economie ondergaat.” Hier wordt de hervorming van het hoger beroepsonderwijs (hbo) als positieve kentering beschreven. In een verdere passage stelt dit plan: “De competentieagenda bevatte een duidelijke doelstelling in verband met de stages voor leerkrachten. Het beperkte aantal gelopen stages tot op heden wijst erop dat er bijkomende inspanningen nodig zijn.”

Ik had u de volgende vragen graag in het actualiteitsdebat gesteld, maar heb ze nu opgespaard voor deze commissievergadering. Hoe moeten wij het uitstel van de hervorming van het hbo kaderen binnen de doelstellingen van het WIP? Kunt u de besparing op stages voor leerkrachten inpassen in de bijkomende inspanningen die volgens het WIP nodig zijn om met deze stages de doelstelling van de competentieagenda te halen? Staat de besparing niet haaks op de doelstelling?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mijn administratie is op dit moment bezig met de verdere uitvoering van het decreet op het hoger beroepsonderwijs. Zo wordt er momenteel gewerkt aan het besluit over de erkenningscommissie hbo5 en het beoordelingskader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de toets nieuwe opleiding. De implementatie van het hbo is echter afhankelijk van de invulling van de Vlaamse kwalificatiestructuur. Zodra er erkende beroepskwalificaties beschikbaar zijn, kunnen de eerste programmaties worden ingediend. Het materiaal daarvoor moet worden aangeleverd door de SERV. Ik ben

verbaasd dat dat enige tijd vergt. Ik hoop dat de eerste beroepskwalificaties er zullen zijn tegen einde 2010. We hebben niet bespaard op het hbo. We hebben enkel moeten vaststellen dat andere partners niet klaar waren, en dan moet je op dat moment minder geld uitgeven. Ik ben daar niet blij om, ik heb dat wel vastgesteld toen ik minister ben geworden.

In de tussentijd willen we het WIP aangrijpen om hbo-opleidingen en secundair na secundair (Se-n-Se) te positioneren als hefboom voor kwalificatie in functie van loopbaanveranderingen. In nauwe samenwerking met de VDAB en de sectoren zullen projecten worden opgestart waarin nieuwe en door de arbeidsmarkt gevraagde opleidingen ontwikkeld worden die rechtstreeks inspelen op de noden die door de recessie gecreëerd zijn en op maat gemaakt worden van de doelgroep die door de recessie getroffen werd. Zo willen we via het aanbieden van opleidingen op hbo- en Se-n-Se-niveau aantonen dat ook onderwijstrajecten een goed antwoord kunnen zijn op de nood aan heroriëntering en herkwalificering die door de recessie nog acuter is geworden.

Zowel tijdens de schooljaren 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008 als in 2008-2009 werd nooit meer dan één derde van het budget voor de bedrijfsstages effectief aangewend door de deelnemende scholen. Ook het budget dat voorzien was voor het premiestelsel, werd slechts voor 42 percent aangewend tijdens het schooljaar 2008-2009.

Nogmaals, zoals ik heb uitgelegd tijdens de begrotingsbespreking, we besparen niet echt op die bedrijfsstages. Wat we alleen doen, is dat vanaf 1 september 2010 het stelsel waarbij personeelsleden een premie ontvangen als ze tijdens de vakantieperiode van de leerlingen een bedrijfsstage lopen, afschaffen. Het beschikbare budget voor de vervangingseenheden en de werkmiddelen worden vanaf het schooljaar 2010-2011 vastgesteld op het aangewend budget tijdens het schooljaar 2008-2009 vermeerderd met een buffer van 20 percent. Dat is veel, op één schooljaar met 20 percent stijgen in het budget voor de bedrijfsstages. We hebben helemaal niet bespaard. We hebben gewoon vastgesteld dat het beschikbare krediet niet werd gebruikt. We hebben het gealigneerd met wat er in het verleden werd gebruikt en dat met 20 percent verhoogd, zodat er nog steeds een groei van 20 percent mogelijk is. We zijn ervan overtuigd dat dit weinig of geen negatieve impact zal hebben.

Stages van leraren en andere vormen van werkplekleren zijn inderdaad krachtige vormen van competentieontwikkeling en middelen om de vlakke loopbaan te doorbreken. We zullen een actief stimuleringsbeleid blijven voeren om deze verder in te burgeren.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Het is een debat dat we gedeeltelijk al bij de begroting hebben gevoerd. Maar pas nadien is het WIP voorgesteld, en dat lijkt toch wel haaks te staan op de beslissingen die pas genomen zijn. Er is wel een besparing geweest. Ik weet wel dat u zegt dat we teruggaan naar het ingevulde niveau en dat daar 20 percent bij komt. Maar in het WIP staat heel duidelijk: “Het beperkte aantal gelopen stages tot op heden wijst erop dat er bijkomende inspanningen nodig zijn.” Dan kunnen we erover discussiëren of die inspanningen voldoende zijn.

Minister Pascal Smet: Als we dat stimuleren en we vaststellen dat we met die 20 percent niet toekomen, moet de regering kijken, in het kader van het WIP, of we op dat moment in extra geld voorzien. Die vraag is dan aan de orde. Laat ons deze lijn aanhouden. Er is een groei van 20 percent mogelijk, en als dat onvoldoende is, moeten we onze verantwoordelijkheid nemen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Oké, dan houden we dat verder in de gaten.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Vorige vrijdag was er een studiedag over die hbo-opleidingen, minister. Er waren bedrijven zoals Carrefour, McDonald's en De Post aanwezig. Zij hebben gesproken over de interne opleidingen die ze organiseren. Het zijn bijzonder uitgebreide trajecten. Die bedrijven investeren daar veel in. Noodgedwongen hebben zij nu

een eigen certificatie, een soort McDonald's-paspoort, waarmee je kunt aantonen welke opleidingen je gevolgd hebt en in andere vestigingen kunt doorgroeien. Je kunt onmiddellijk weer in een andere McDonald's aan de slag. Het gaat niet verder dan dat, het is geen externe kwalificatie. Je kunt met je McDonald's-paspoort niet in de Carrefour of ergens anders terecht, wat zeer jammer is. Daar bleek een absolute nood aan hbo-opleidingen, aan de externe erkenning en kwalificatie van opleidingen die binnen een bedrijf gebeuren.

Indien we hier met betrekking tot Opel over hadden kunnen beschikken, had de toekomst van die arbeiders er misschien mooier uitgezien. Ze hadden met hun kwalificaties aan de deur kunnen staan. Dit is echt iets waar we aan moeten denken: mensen die zijn uitgevallen of die de boot hebben gemist, moeten zich op de werkvloer kwalificeren. Normaal gezien hadden ze tijdens hun secundair onderwijs een opleiding moeten volgen. Ze zijn echter zeer vroeg beginnen te werken. Dit lijkt me ontzettend belangrijk voor de economie en voor de situatie op de werkvloer. Het belang hiervan is me duidelijk geworden.

In feite staat slechts een groot knelpunt een oplossing in de weg. De hogescholen zijn al klaar. Hun uitstekende opleidingen zouden van start kunnen gaan. Het knelpunt bevindt zich bij de inschaling. Dit is een decretaal probleem. Blijkbaar voelt niemand zich geroepen om die inschatting te doen en om te bepalen welk niveau een opleiding heeft of welk diploma ervoor kan worden uitgereikt.

Blijkbaar zou hiervoor een decreetswijziging moeten worden doorgevoerd. Velen vrezen dat dit weer tot uitstel zou leiden en dat het dan nog langer zou duren. Er moet een snelle oplossing komen. We mogen daar niet te lang mee wachten. Dit mag geen jaren meer aanslepen. We hebben dit nu nodig. We moeten onze mensen kwalificaties geven.

Minister, hebt u hier zicht op? Zal het nog lang duren? Op welke termijn denkt u een oplossing te vinden en zullen die hbo-opleidingen van start kunnen gaan?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Dit is gedeeltelijk afhankelijk van de beroepscompetenties en van de kwalificatiestructuur. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) moet dit aanleveren. Ik ben overigens verbaasd dat de SERV en de arbeidsmarkt niet in staat blijken om hier onmiddellijk voor te zorgen.

Er is in het verleden een historische ommezwaai gekomen. Het onderwijs heeft, om het even karikaturaal uit te drukken, zijn toren verlaten en heeft verklaard zich te willen aanpassen. We moeten die profielen van de SERV en van de arbeidsmarkt krijgen. We stellen vast dat dit moeizaam verloopt. Dat is de realiteit.

We blijven hiermee bezig. De erkenningscommissie voor hbo5 is bezig het beoordelingskader voor de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie op punt te stellen. Die opleidingen moeten worden gecertificeerd. Daarnaast zullen we het systeem van de elders verworven competenties de komende maanden en jaren verder uitwerken. Dit zal hierbij zeker aan bod komen. Ik ben echter afhankelijk van de SERV, en ik ben niet de baas van de SERV.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de overstap tussen deeltijdse en voltijdse loopbaanonderbreking

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, personeelsleden in de onderwijssector kunnen gebruik maken van een voltijdse of een deeltijdse loopbaanonderbreking. Binnen dit stelsel wordt een

onderscheid gemaakt op basis van de aanleiding waarop het personeelslid zich beroept. Het personeelslid kan de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt, kan palliatieve zorgen verstrekken, kan een beroepsopleiding volgen of kan ouderschapsverlof opnemen. Iemand die deeltijds loopbaanonderbreking neemt, kan binnen die periode echter niet meer op een voltijdse loopbaanonderbreking overschakelen.

Zo kan een personeelslid dat halftijds ouderschapsverlof heeft genomen en met een ziek kind wordt geconfronteerd, niet meer op het voltijds stelsel overschakelen. Dit personeelslid kan evenmin op het verlofstelsel voor medische bijstand overschakelen. Iemand die palliatieve zorgen verleent, kan dit in eerste instantie deeltijds doen en vervolgens vaststellen dat het toch meer tijd kost. Die persoon bevindt zich in dezelfde situatie.

Voor de schoolbesturen is duidelijkheid over de mate waarin een personeelslid al dan niet inzetbaar is, ongetwijfeld belangrijk. Een zekere rigiditeit in de toepassing van de verlofstelsels is vanuit dit opzicht zeer begrijpelijk. Dit zou echter niet tot blindheid ten aanzien van soms bijzonder belastende situaties mogen leiden. De overstap van het deeltijds naar het voltijds stelsel absoluut onmogelijk maken, lijkt me dan ook een brug te ver. In bepaalde omstandigheden zou een uitzonderlijke uitbreiding, bijvoorbeeld onderbouwd met een medisch attest, mogelijk moeten blijven.

Minister, lijkt het u opportuun om dit verder te onderzoeken? Wilt u dit met betrekking tot een aantal zeer specifieke situaties herbekijken?

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Voorzitter, ik wil de redenering van de heer De Meyer hier niet herhalen. Ik sluit me volledig aan bij zijn vraag om uitleg. Het gaat hier om specifieke situaties die niet kunnen worden voorzien. Deze situaties hebben met zorgverstrekking en met gezondheid te maken. Dat kan niet worden voorzien. We moeten voorzien in een regeling die deze mensen niet in hun hemd laat staan.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 1997 betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan van de personeelsleden van het onderwijs en van de centra voor leerlingenbegeleiding bevat de regeling van de verschillende vormen van loopbaanonderbreking voor de personeelsleden in het onderwijs. Dit besluit maakt het personeelsleden in het onderwijs mogelijk gebruik te maken van de verschillende stelsels van loopbaanonderbreking. Het houdt tevens ook rekening met de organisatie van het onderwijs. Het is immers noodzakelijk dat de lessen zo weinig mogelijk in het gedrang komen.

Om uitzonderlijke familiale redenen kan een gewone loopbaanonderbreking worden stopgezet. Volgens artikel 17, paragraaf 5 van het besluit is dit echter niet mogelijk indien het gaat om een loopbaanonderbreking voor medische bijstand, voor het volgen van een beroepsopleiding of voor ouderschapsverlof.

In het licht van de laatste aanpassing van het besluit in september 2007 is de regeling betreffende de loopbaanonderbreking reeds versoepeld. Zo is het nu mogelijk een gewone halftijdse of voltijdse loopbaanonderbreking te onderbreken voor een loopbaanonderbreking voor medisch bijstand, voor palliatieve zorgen of voor ouderschapsverlof. Deze versoepeling is ook overlegd met de verschillende sociale partners.

Ik begrijp uw vraag naar een versoepeling van de overstap van deeltijdse naar voltijdse loopbaanonderbreking in welbepaalde omstandigheden. Ik zal verder onderzoeken om in uitzonderlijke en welbepaalde medische gevallen toch een overstap toe te staan, en we zullen dit meenemen bij de volgende aanpassing van het besluit betreffende loopbaanonderbreking. Uiteraard moet ik daarbij ook rekening houden met het regelgevend kader van de federale

overheid die bevoegd is voor het vaststellen van de voorwaarden om uitkeringen van de RVA te kunnen ontvangen.

Kort is het antwoord op uw vraag: ja, we gaan de opportuniteit van uw vraag nakijken. Ik weet dat ik niet meer kort mag antwoorden als u mij een vraag stelt, mijnheer De Meyer, daarom heb ik wat meer uitleg gegeven.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, u mag zelfs met één woord antwoorden als dat antwoord meer duidelijkheid verschaft. U hebt zeer duidelijk geantwoord. Ik noteer uw engagement. Ik ben u daar erkentelijk voor.

U zegt dat u het zult onderzoeken. Welk tijdspad moet ik me daarbij voorstellen? Spreken we over enkele maanden?

Minister Pascal Smet: Ik moet nakijken wat de juiste termijn is om de hele regeling van de loopbaanonderbreking te bekijken. Ik heb ook nog niet het cahier van de vakbonden kunnen bekijken dat ik vandaag heb ontvangen. Wie weet hebben ze daar iets over gezegd. We zullen zien of we dat nu moeten meenemen.

De heer Jos De Meyer: Dan ga ik ervan uit dat ik in de loop van deze vergaderingen daar van u verdere informatie over zal krijgen, waarvoor dank.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■